

UNIT 117 – Toplum ve Kültürü Anlamak

2016-2017 Güz

Öğretim Üyesi: Alim Arlı

alimarli@sehir.edu.tr

Asistan: Zeynep Dogusan

zeynepdogusan@std.sehir.edu.tr

Ofis No: TB 13

Ders Saatleri: Salı 12:00 – 14:00 & Perşembe: 12:00 – 13:00

Derslik: Doğu Kampüs #KS01

Ofis saatleri: Çarşamba 11:00-12:00

Ders Gereklilikleri

Ara Sınav 1: %25

Ara Sınav 2: %25

Final: %40

Derse devam: %10

Not: Derse devam imzaları ekle-sil sonrası haftalardan itibaren izlenecektir. Derse devam sayısı oransal olarak nota yansıtacaktır. Derse gelmeden önce ilgili haftanın okumalarının yapılması gerekmektedir.

Dersin İçeriği

Bu derste, “toplum” ve “kültür” başlığı altında toplanan konuların karmaşık doğası işlenecektir. Sosyoloji, antropoloji ve psikoloji disiplinlerinin kesişim alanlarında, insan topluluklarının nasıl örgütlendiği, çalıştığı, değiştiği ve bu süreçler içinde kullanıp yeniden ürettiği kültürün yapısını anlamak için farklı yollar üzerinde durulacaktır. Bu konuları kavramak için yardımcı olan bir düşünme yöntemi olarak sosyolojik muhayyile kazandırılmaya çalışılacaktır. Öğrencilerin kişisel hayatlarından kalkarak başka dünyalarla nasıl empatik kurup farklı dil evrenlerine nasıl açılacağı, içinde yaşanılan toplumsal çevre ve kültürün nasıl değerlendirileceği, sosyal bilimlerin bu konuları açıklamak için geliştirdiği yöntem ve teoriler de tanıtılarak ele alınacaktır. Grup, topluluk, kültür, toplum, sosyalizasyon, ırk ve etnisite, toplumsal cinsiyet, eğitim, sağlık ve sapma gibi konu başlıkları üzerinden sosyolojik muhayyileyi oluşturan kavramlar tanıtılacaktır. Toplum ve kültür başlığı altındaki kavram ve konular analitik, eleştirel ve yorumlayıcı bir çerçevede ele alınacaktır.

Takip edilecek kitap:

John J. Macionis, *Sosyoloji*, çev. Vildan Akan vd., Nobel Yayınları, Ankara, 2012.

Haftalık İşlevi

Hafta 1:

Sosyolojik Bakış: Ben-öteki, değişim, teoriyi işe koşmak, normalin inşası, özel-kamusal, parça-bütün. Okuma⇒ Bölüm 1, s. 2-25

Hafta 2:

Sosyolojik Bakış, Ben-öteki, değişim, teoriyi işe koşmak, normalin inşası, özel-kamusal, parça-bütün.

Okuma⇒Bölüm 1, s. 2-25

Hafta 3:

Toplumlar, Tarihsel düzlem, zaman-mekan, yoğunlaşma tipleri, türler, farklı örgütlenmeler, yapılar, işlevler, değişim araçları, eşitsizlikler, ekonomik farklılıklar.

Okuma⇒ Bölüm 4, s. 88-109

Hafta 4:

Kültür, Kültür, üretim, sembolik düzen, ülkeler ve toplumlar, dil, semboller, maddi kültür, teknoloji, bilgi. Okuma⇒Bölüm 3, s. 57-69.

Hafta 5:

Kültür, Çeşitlilik, yüksek kültür, alt kültür, karşıt kültür, değişim, etnosantrizm, işlevler, eşitsizlikler, hiyerarşiler, kısıtlamalar.

Okuma⇒Bölüm 3, s. 70-84.

Hafta 6:

ARA SINAV 1

Hafta 7:

Gruplar ve Örgütler, Grup varlığı, birincil-ikincil gruplar, grup uyumu, liderlik, referans grupları, çeşitlilik, ağlar, örgütlenme çeşitleri, bürokrasi, eko-sistem, resmi örgütlerin evrimi, iş yaşamında gruplar ve örgütler.

Okuma⇒Bölüm 7, s. 162-185

Hafta 8:

Sosyalizasyon, İnsan doğası tartışması, insan gelişimi, sosyal psikolojik modeller, aile, okul, akran grupları, iletişim araçları çocukluk, ergenlik, yetişkinlik, yaşlılık, ölüm, kurumlar.

Okuma⇒Bölüm 5, s. 111-135

Hafta 9:

İrk ve Etnisite, İrk nedir, etnisiteler, azınlık, ayrımcılık, çoğunluk, asimilasyon, soykırım.

Okuma⇒Bölüm 14, s. 356-385

Hafta 10:

Sapma, Sosyal kontrol, normalin inşası, biyolojik farklılık ve çeşitlilikler, sosyal gerilimler, teoriler, güç ilişkileri, suç tipleri, cinsiyet etkileri, ceza adaleti sistemi.

Okuma⇒Bölüm 9, s.216-245.

Hafta 11:

ARA SINAV 2

Hafta 12:

Eğitim, Okul, formel eğitim, ülkeler arası farklar, sosyalleşme, eşitsizlikler, şiddet, okul seçimi, sistemik sorunlar, öğretmenlik.

Okuma⇒Bölüm 20, s. 516-539.

Hafta 13:

Toplumsal Cinsiyet ve Tabakalaşma, Cinsiyet farkı nedir, sosyal cinsiyet nedir, aile, eğitim, kadının çalışma hayatına katılımı, iktidar ilişkileri ve cinsiyet farkları, teoriler, taciz, feminizm, aile içi şiddet, çocukluk.

Okuma⇒Bölüm 13, s. 328-353

Hafta 14:

Sağlık ve Tıp ve Genel Değerlendirme: Sağlık ve toplum, gelir grubu farkları ve sağlık, kültürve sağlık, sağlıklı kim?,

tıp etiği konuları, hasta kimdir?, hasta hakları, sosyal devlet ve sağlık, eşitsizlikler.

Okuma⇒Bölüm 21, s. 542-565.

Ek okuma yapma isteyenler için ilave kaynaklar

Anthony Giddens, *Sosyoloji*, Kırmızı Yayınlar, 2015. (Günümüz toplumları ağırlıklı analizler).

Daniel G. Bates, *21. Yüzyılda Kültürel Antropoloji: İnsanın Doğadaki Yeri*, Bilgi Üniv. Yayınları, 2009. (Günümüzde farklı dünya toplumlarında kültür konuları ağırlıklı).

Philippe Descola, *Doğa ve Kültürün Ötesinde*, Bilgi Üniv. Yayınları, 2013. (Eski dünya ve Afrika toplumlarının ilksel halleri ağırlıklı analizler).

William A. Haviland, *Kültürel Antropoloji*, Kaknüs Yayınları, 2008. (Kültürel antropolojiye genel bir giriş).